

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
HOTĂRÂRE

nr. _____

din _____

Chișinău

**cu privire la aprobarea Regulamentului privind producerea, controlul
calității, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire
vegetativă a viței de vie**

În temeiul articolelor 8, 9 și 32 alin. (2) lit. h) din Legea viei și vinului nr. 57/2006 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 64-68, art. 193) cu modificările ulterioare,

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind producerea, controlul calității, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire vegetativă a viței de vie (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se atribuie Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea a 12 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

4. La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, Hotărârea Guvernului nr. 418/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind producerea, certificarea, controlul și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 112-114, art. 480), cu modificările ulterioare, se abrogă.

5. Materialul de înmulțire și săditor viticol, produs în conformitate cu cerințele Hotărârea Guvernului nr. 418/2009 se va comercializa până la epuizarea stocurilor, cu condiția că întreaga cantitate de material respectiv va fi declarată Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în termen de 60 de zile de la data publicării prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

**Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul agriculturii
și industriei alimentare**

Vladimir BOLEA

**Regulamentul
privind producerea, controlul calității, certificarea și comercializarea
materialului de înmulțire vegetativă a viței de vie**

Regulamentul privind producerea, controlul calității, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire vegetativă a viței de vie transpune parțial Directiva Consiliului din 9 aprilie 1968 privind comercializarea materialului pentru înmulțirea vegetativă a viței de vie (68/193/CEE), CELEX: 31968L0193, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 93 din 17 aprilie 1968, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2020/177 a Comisiei din 11 februarie 2020 și transpune integral Directiva 2004/29/CE a Comisiei din 4 martie 2004 privind stabilirea caracteristicilor și a condițiilor minime pentru inspectarea soiurilor de viță de vie, CELEX: 32004L0029, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 71 din 10 martie 2004 .

Capitolul I. Domeniu de aplicare și condiții generale

1. Regulamentul privind producerea, controlul calității, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire vegetativă a viței de vie (în continuare – Regulament) stabilește cerințele generale de introducere pe piață, condițiile privind producerea și etapele de producere, aspectele aferente controlului oficial, al marcării și comercializării materialului de înmulțire vegetativă a viței de vie.

2. Prezentul Regulament se aplică materialului de înmulțire vegetativă a viței de vie, plasat pe piața Republicii Moldova, care cade sub incidența pozițiilor tarifare 0602 10 100 și 0602 20 100 din Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014.

3. Aplicarea prezentului Regulament nu este obligatorie materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie pentru care s-a demonstrat că este destinat exportului către țări care nu sunt membre ale Uniunii Europene, cu condiția să fie identificat și menținut suficient de izolat.

Implementarea prevederilor referitoare la identificare și la izolare se realizează potrivit măsurilor elaborate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și aprobate de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

4. Pentru multiplicare, certificare și cultivare se admit soiurile de viță-de-vie și, după caz, clonele înregistrate în Catalogul soiurilor de plante și în Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine).

5. Înregistrarea soiurilor sau, după caz, a clonelor de viță de vie în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova, se efectuează conform prevederilor din Regulamentul privind testarea și admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 43/2013.

6. Pentru a evita riscurile pentru sănătatea oamenilor și pentru mediu nu se admit pentru multiplicare, certificare și cultivare soiurile de viță de vie modificate genetic în sensul Legii nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic.

7. Soiurile de viță de vie și, după caz, clonele înregistrate în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova sunt produse și menținute prin selecție conservativă sub responsabilitatea directă a amelioratorului sau a menținătorului.

Selecția conservativă este controlată pe baza înregistrărilor făcute de ameliorator sau de menținător inclusiv prin solicitarea eșantioanelor.

8. Pentru materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie produs prin tehnici de înmulțire „in vitro” pot fi adoptate, în colaborare cu instituțiile științifice, proceduri care vor conține următoarele prevederi:

- 1) derogări de la condițiile specifice în prezentul Regulament;
- 2) condiții aplicabile acestui material săditor;
- 3) denumirile care pot fi folosite cu acest material săditor;
- 4) condiția care să garanteze verificarea, în primul rând, a autenticității soiului.

Până la aprobarea procedurii de mai sus se aplică prevederile specificate în Capitolul XII.

9. În cazul deficitului în aprovizionarea pieței cu material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie, organul central de specialitate în domeniu va emite un act normativ prin care va reglementa, pentru o perioadă determinată, comercializarea pe teritoriul Republicii Moldova a cantității necesare de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie dintr-o categorie supusă unor cerințe mai puțin stricte pentru a depăși dificultățile menționate. În astfel de cazuri:

- 1) eticheta utilizată va fi de culoare maro;
- 2) pe etichetă se va menționa că materialul este de o categorie care îndeplinește cerințe mai puțin stringente.

10. Guvernul poate să prevadă, că materialul săditor, altul decât materialul destinat utilizării ca portaltoi, nu poate fi comercializat de la o anumită dată decât în cazul în care a fost certificat oficial ca material săditor „Inițial”, material săditor „Bază” sau material săditor ”Certificat”:

1) în cazul anumitor soiuri de viță-de-vie, în măsura în care necesarul țării de aceste soiuri poate fi acoperit, luând în considerare diversitatea lor genetică și, după caz, conform unui program stabilit, de material săditor certificat oficial ca material săditor „Inițial”, material săditor „Bază” sau material săditor „Certificat” și

2) în privința materialului săditor din alte soiuri decât cele menționate la sbp. 1), în cazul în care este destinat utilizării pe teritoriul țării, conform dispozițiilor din prezentul Regulament, au prevăzut că materialul săditor din categoria „Standard” nu mai poate fi comercializat.

Capitolul II. Noțiuni

11. În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile definite în Legea viei și vinului nr. 57/2006, în Legea despre semințe nr. 68/2013, în Legea nr. 39/2008 privind protecția soiurilor de plante, precum și următoarele noțiuni:

1) *viță-de-vie* – plantele din genul *Vitis(L)*, care sunt destinate producției de struguri sau utilizării în calitate de material săditor pentru aceleași plante;

2) *clonă* – descendență vegetativă a unui soi conform cu o tulpină (un butuc) de viță-de-vie aleasă pentru puritatea soiului, caracterele fenotipice și starea sanitară a acesteia;

3) *material de înmulțire vegetativă a viței de vie* - este materialul utilizat pentru multiplicare vegetativă sau pentru plantare în vederea obținerii producției de struguri:

a) părți de plante de viță de vie:

- *curpeni sau coarde de vița* - coarde de un an lemnificate,
- *coarde erbacee (lăstari erbacei)* - lăstari nelemnificați,
- *butași (coarde) portaltoi pentru altoire* - fragmente de coarde de viță de vie sau lăstari erbacei, destinate să formeze partea subterană după altoire,
- *butași (coarde) altoi pentru altoire* - fragmente de coarde de viță sau lăstari erbacei, destinate să formeze partea aeriană după pregătirea pentru altoire sau după altoirea pe loc,
- *butași pentru înrădăcinare* - fragmente de coarde de viță sau lăstari erbacei, destinate producerii de butași înrădăcinați;

b) material săditor (plante tinere de viță de vie):

- *vite înrădăcinate* - fracțiuni de curpeni sau de coarde erbacee de viță-de-vie, înrădăcinate și nealtoite, destinate plantării directe sau folosirii ca portaltoi pentru altoire,
- *vite altoite* - fracțiuni de curpeni sau de coarde erbacee de viță-de-vie, unite prin altoire, a căror parte subterană are rădăcini;

4) *plantație-mamă de viță-de-vie* – culturi de viță de vie destinată pentru producția de butași portaltoi pentru altoire, butași pentru înrădăcinare sau butași (coarde) altoi;

5) *pepinieră* - culturi de viță-de vie destinate producerii de vițe înrădăcinate sau vițe altoite;

6) *material de înmulțire vegetativă a viței de vie „Inițial” (Prebază)* – pentru care s-a constatat prin examinare oficială că:

a) a fost produs sub responsabilitatea amelioratorului după metode acceptate în vederea menținerii identității soiului și, după caz, a clonei, precum și în vederea prevenirii infecțiilor cu organisme dăunătoare,

b) este destinat producției de material de înmulțire vegetativă a viței de vie „Bază” și „Certificat”,

c) îndeplinește condițiile prevăzute în anexele nr. 1 și nr. 2 pentru material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Bază”;

7) *material de înmulțire vegetativă a viței de vie „Bază”* – pentru care s-a constatat prin examinare oficială că:

a) a fost produs sub responsabilitatea amelioratorului sau menținătorului după metode acceptate în vederea menținerii identității solului și, după caz, a clonei, precum și în vederea prevenirii infecțiilor cu organisme dăunătoare și care este obținut prin înmulțire vegetativă direct din material de înmulțire vegetativă a viței de vie „Inițial”,

b) este destinat producției de material de înmulțire vegetativă a viței de vie „Bază” și „Certificat”,

c) îndeplinește condițiile prevăzute în anexa nr. 1 pentru material de înmulțire vegetativă a viței de vie „Bază”;

8) *material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Certificat”* – pentru care s-a constatat prin examinare oficială că:

a) este produs direct din material de înmulțire vegetativă a viței de vie „Inițial”, „Bază” și „Certificat”,

b) este destinat pentru producerea de material săditor „Certificat” sau pentru producerea de părți de plante utilizate pentru producerea de struguri, sau producției de struguri,

c) îndeplinește condițiile prevăzute în anexele nr. 1 și nr. 2 pentru material de înmulțire vegetativă a viței de vie „Certificat”;

9) *material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Standard”* – pentru care s-a constatat prin examinare oficială că:

a) posedă identitatea și puritatea soiului,

b) este destinat pentru producerea de material săditor „Standard” sau de părți de plante utilizate pentru producerea de struguri, sau producției de struguri,

c) îndeplinește condițiile prevăzute pentru material de înmulțire vegetativă a viței de vie „Standard” prevăzut în anexele nr. 1 și nr. 2;

10) *măsurile oficiale* – măsuri luate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, inclusiv prin autoritățile responsabile:

a) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare – Agenție) – autoritatea administrativ centrală responsabilă de domeniul fitosanitar și protecția plantelor, domeniul producerii, prelucrării, controlului calității și comercializării semințelor și a materialului viticol,

b) instituția publică desemnată de către Guvern – instituție publică responsabilă de testarea și înregistrarea soiurilor și clonelor de soi în Catalogul soiurilor de plante;

c) altă persoană juridică sau fizică, acționând sub responsabilitatea statului sau o altă persoană juridică sau fizică autorizată de către Agenție pentru a efectua inspecții oficiale prevăzând că nu vor dobândi nici un câștig personal necuvenit în urma acestor acțiuni oficiale.

11) *comercializare* – vânzarea, depozitarea, oferirea spre vânzare sau orice cedare, furnizare sau transfer al materialului viticol către o terță parte, care este remunerată ori nu, în vederea unei exploatare comerciale.

Nu se consideră comercializare schimbul de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie care nu are ca scop exploatarea comercială a soiului, după cum urmează:

a) furnizarea de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie către autorități pentru testare și inspecție,

b) furnizarea de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie către prestatorii de servicii pentru transformare (procesare) sau condiționare (ambalare), astfel încât ultimii nu obțin titlu de proprietate asupra material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie;

12) *unitate specializată* – persoane juridică sau persoană fizică care desfășoară activitate profesională în domeniul materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie:

a) *unitate de selecție* – unitate specializată în menținerea soiurilor și clonelor, în elaborarea, conservarea și înmulțirea soiurilor și clonelor inclusiv în elaborarea și producerea material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Inițial”;

b) *unitate de preînmulțire* – unitate specializată în producerea material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de categoria „Inițial”, „Bază”, „Certificat” și „Standard”;

c) *unitate de înmulțire sau pepinieră viticolă* - unitate specializată care desfășoară activitate în domeniul de producere și comercializare a material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Certificat” și „Standard”;

13) *puritatea soiului* – frecvență a plantelor (butucilor, coardelor, butașilor, vițelor) care posedă toate caracterele și însușirile ereditare tipice soiului, exprimată în procente;

14) *puritate tehnică* – puritate a material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie, condiționată de corespunderea acestuia cerințelor tehnice de calitate, exprimată în procente;

15) *depozitarium de conservare* – încăpere specială în care se păstrează material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie al amelioratorului în scopul conservării acestuia și destinată obținerii material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de categoria „Bază”.

Capitolul III. Cerințe generale de introducere pe piață

12. Material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie poate fi comercializat pe piața Republicii Moldova doar dacă:

1) a fost certificat la categoria „Inițial”, sau „Bază”, sau „Certificat”, sau „Standard”;

2) îndeplinește condițiile prevăzute în anexa nr. 1 și nr. 2.

13. Importul material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie se efectuează în condițiile Legii nr. 68/2013, iar Agenția, suplimentar, se asigură că material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie importat oferă garanții echivalente, din toate punctele de vedere, cu cele oferite de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie produs în Republica Moldova în conformitate cu prezentul Regulament. Material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie importat trebuie, în special, să fie însoțit de un document care cuprinde următoarele indicații:

1) specia (denumirea botanică);

2) soiul și, după caz, clona; în cazul vițelor altoite, aceste informații trebuie să se refere atât la portaltol cât și la altoi;

3) categoria;

4) natura (tipul) materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie;

5) țara de producție și autoritatea de control;

6) țara de expediere, dacă este diferită de țara de producție;

7) importatorul;

8) dovada că a fost supus tratării cu apă fierbinte;

9) cantitatea de material viticol.

Capitolul IV. Condiții privind producerea

14. Material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie trebuie să corespundă cerințelor stipulate în anexele nr. 1 și nr. 2 precum și să respecte prevederile prezentului capitol

15. Condițiile privind identitatea și puritatea soiului (biologică) pentru material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie se specifică în pct. 1 din anexa nr. 2.

16. Categoria material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie se stabilește în funcție de combinațiile de butași portaltoi și altoi folosite în producere, astfel:

1) vițele altoite constituite dintr-o combinație de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie (butași portaltoi și altoi) din aceea categorie se vor afla în categoria corespunzătoare material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie (ex: categoria „Bază” se obține din combinațiile - butașii altoi de categoria „Bază” altoit pe butași portaltoi de categoria „Bază”);

2) vițele altoite constituite dintr-o combinație de diferite categorii de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie se clasifică la subcategoria inferioară a elementelor din care se compune categoria (ex: categoria „Certificat” se obține din combinațiile - butași altoi de categoria „Certificat” altoit pe butași portaltoi de categoria „Bază”).

Schema producerii material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de categorie „Certificat” este redată în anexa nr. 2.

17. Materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie în plantațiile de preînmulțire și în plantațiile-mamă trebuie să respecte și condițiile generale specificate la pct. 21 și condițiile specifice prevăzute la pct. 19.

18. Condiții generale:

1) plantațiile se înființează în baza proiectelor și sunt luate în evidență de către Agenție;

2) terenul pentru plantare trebuie să aibă asigurat un repaus de minim 6 ani.

3) testarea, nu mai devreme decât un an până la plantare și garantarea că solul nu este infestat de organisme dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină (ORNC) enumerate în secțiunile 6 și 7 din anexa nr. 1, pe baza testelor de probă de sol. De la fiecare hectar de teren se prelevă cel puțin cinci probe;

4) dacă e cazul, terenul trebuie să fie dezinfectat înaintea plantării;

5) se aplică cu rigurozitate lucrările specifice de întreținere în scopul realizării unui material viticol bine maturat, sănătos și dezvoltat corespunzător asigurând parametrii tehnici;

6) întreținerea culturilor din câmpurile de producere a materialului viticol și starea de dezvoltare a plantelor trebuie să permită un control eficient privind identitatea și puritatea soiului.

19. Condiții specifice pentru:

1) pentru *plantațiile-mamă de portaltoi și altoi*:

a) să fie asigurată distanța minimă de izolare de 10 metri față de cea mai apropiată plantație de viță de vie;

b) în cazul depistării simptomelor unor ORNG, se elimină butucii afectați;

c) butucii necorespunzători (marcați), în afara celor prevăzute la lit. b), dacă e posibil, se tratează;

d) înaintea recoltării se elimină coardele de la butucii necorespunzători (marcați), precedându-se la recoltare numai după avizul inspectorului Agenției.

2) pentru *plantațiile viticole roditoare acceptate recoltării coardelor altoi*:

a) identificarea plantației și asigurarea distanței minime de izolare de trei metri față de cea mai apropiată plantație viticolă;

b) lucrările de întreținere a plantațiilor vor viza în principal obținerea de coarde altoi și în secundar producția de struguri;

c) în cazul unor plante cu simptome de prezență a ORNC acestea se elimină din plantație;

d) butucii necorespunzători sau atacați de organisme dăunătoare altele decât cele prevăzute la lit. c), se marchează distinct și dacă e posibil se tratează;

g) înaintea recoltării se elimină coardele de la butucii necorespunzători (marcați), trecându-se la recoltare numai după avizul inspectorului Agenției.

3) pentru *școlile de viță*:

a) pentru producerea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de categoriile „Bază” și „Certificat” se va păstra asolamentul cu cel puțin patru sole;

b) se poate menține cultura pe același teren timp de maxim doi ani consecutiv;

c) distanța minimă de izolare de trei metri față de cea mai apropiată plantație viticolă;

d) suprafețele cu material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de categoria „Certificat” și cel de categoria „Standard” să fie izolate între ele prin fâșii de cel puțin 4 metri;

e) soiurile și clonele trebuie să fie distinct separate pe loturi, fiecare lot fiind marcat prin etichete (indicatoare sau a unei scheme de plantare);

f) impuritățile neidentificabile, se elimină prin tăiere cu foarfecă sub punctul de altoire, respectiv sub punctul de inserție al coardei principale, în cazul vițelor nealtoite;

g) recoltarea școlii de vițe se face numai după efectuarea inspecției anuale planificate de către inspectorul Agenției;

h) în afară vițelor de un an se pot produce și vițe de doi ani, fie prin nerecoltare după primul an, fie prin replantarea acestora;

i) în cazul producerii vițelor în sere, solare, ghivece nutritive, în sistemul de cartonaje, în cultura hidroponică sau pe strat nutritiv, se vor utiliza doar amestecuri nutritive libere de nematozi vectori ai virusurilor, nefolosindu-se pământ provenit din foste sau actuale plantații de viță de vie.

20. Suplimentar la cele prevăzute în secțiunea 4 din anexa nr. 1, materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie trebuie să respecte următoarele condiții specifice:

1) *materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Inițial”*:

amelioratorul sau menținătorul unui soi sau clonă efectuează selecția materialului pentru a corespunde autenticității, calității ampelografice și cel puțin vizual liber de simptome ale organismelor dăunătoare și care, pentru a respecta trasabilitatea în procesul de înmulțire, trebuie să parcurgă următoarele etape:

a) planta selecționată sau părți de plantă recoltate din aceasta se testează privind prezența ORNG și a altor virusi prevăzuți în legislația de carantina fitosanitară și dacă se constată că sunt libere se păstrează în depozitar, constituind materialul „Inițial” al amelioratorului sau menținătorului, destinat începerii procesului de înmulțire;

b) stocul de plante este constituit din plantele înmulțite pe cale vegetativă, din planta selecționată de ameliorator sau menținătorul, care în urma testării s-a constatat ca sunt libere de ORNG și sunt introduse în sera-izolator unde sunt luate

toate măsurile de prevenire a infecțiilor cu organisme dăunătoare și se verifica în fiecare an pentru eliminarea plantelor cu simptome de boală, dublată de retestare, dacă e cazul;

c) plantele care în urma testării sunt găsite infectate sunt supuse devirusării prin tratare cu apă fierbinte (termoterapie) sau multiplicării „in vitro”, urmate de retestare și de verificarea autenticității. Plantele care în urma retestării sunt găsite libere de virusuri și alte organisme similare virusurilor se verifica pentru prezenta altor ORNG și dacă sunt găsite libere se trec pentru conservare în sera izolator conform prevederilor de la lit. b);

d) materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Inițial” produs din stocul de plante prin metode clasice sau prin alte metode tehnice de înmulțire, fie în urma înrădăcinării, fie în urma altoirii, pe familii, în condiții de izolare și prevenire totală a infestării cu organisme dăunătoare, constituie materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Inițial”, care este destinat înființării plantațiilor-mama „Baza”.

2) *materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Bază”:*

plantația-mama „Bază” pentru producerea de butași și coarde destinați înrădăcinării sau altoirii trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) terenul pe care se înființează plantația-mama „Bază” nu trebuie să fi fost cultivat cu viță de vie în ultimii 6 ani, iar solul trebuie să fie testat și găsit liber de nematozi vectori ai virusurilor;

b) parcela trebuie să fie amplasată la minimum 10 metri față de orice alte plante de viță-de-vie sau pomi fructiferi;

c) plantele-mamă „Bază” se verifica vizual în fiecare an și nu trebuie să prezinte simptome ale ORNG. Plantele-mamă se supun inspecției oficiale în fiecare an și testării conform prevederilor din anexa nr. 1;

d) materialul recoltat direct de la plantele-mamă „Bază” constituie materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de categoria „Bază” care, în urma înrădăcinării sau altoirii, este destinat înființării, de regula, a plantațiilor-mamă „Certificat”.

3) *materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Certificat”:*

plantația-mamă „Certificat” trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) terenul pe care se înființează plantația-mamă „Certificat” nu trebuie să fi fost cultivat cu viță de vie în ultimii 6 ani, iar solul trebuie să fie testat și găsit liber de nematozi vectori ai virusurilor;

b) parcela trebuie să fie amplasată la o distanță de minimum 10 metri de alte plantații de viță de vie sau pomi fructiferi;

c) plantele-mamă „Certificat” se verifică vizual în fiecare an și nu trebuie să prezinte simptome ale ORNG;

d) materialul obținut din plantele-mamă „Certificat” constituie materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de categoria „Certificat” din care se obțin plante înrădăcinate altoite sau nealtoite de viță-de-vie din categoria „Certificat” destinate înființării plantațiilor de producție de struguri.

21. Respectarea perioadei de repaus al terenului pentru fiecare categorie biologică sau tip de plantație este obligatorie. În această perioadă, se urmăresc:

1) lipsa pe teren a plantelor de viță de vie;

- 2) cultivarea terenului cu plante premergătoare care nu favorizează dezvoltarea vectorilor din sol ai virusurilor;
- 3) dezinfectarea terenului înainte de înființarea plantației producătoare de material viticol, în cazul identificării vectorilor de virusuri;
- 4) respectarea distanțelor de izolare a culturilor învecinate;
- 5) controlul periodic, eliminarea plantelor cu simptome ale organismelor dăunătoare și curățirea atentă a zonelor respective de protecție;
- 6) combaterea tuturor insectelor care ar putea favoriza infecția cu viruși.

Capitolul V. Producerea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie

22. Producerea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie se realizează în condițiile Legii nr. 68/2013, Legii nr. 57/2006 și prezentului Regulament.

23. Producerea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie trebuie să includă următoarele etape:

1) crearea soiurilor și clonelor de soi, materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de categoriile „Inițial” și „Bază” - se realizează în condițiile Legii nr. 39/2008 privind protecția soiurilor de plante;

2) testarea și înregistrarea soiurilor și clonelor de soi - se efectuează conform cerințelor Legii despre semințe nr. 68/2013;

3) organizarea plantațiilor de conservare a soiurilor și clonelor de soi - se realizează de ameliorator și de unitățile de selecție. Soiurile și clonele se testează la prezența organismelor dăunătoare, se tratează, după caz, de acestea, și se multiplică în condiții adecvate, asigurând conservarea soiurilor și clonelor de soi pe întreaga durată de multiplicare;

4) înființarea plantațiilor de preînmulțire - se efectuează de către unitățile de preînmulțire;

5) înființarea plantațiilor portaltoi și a plantațiilor altoi - se efectuează de către unitățile de înmulțire;

6) producerea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie – se realizează în unitățile specializate, în condițiile pct. 11 smp. 12). La producerea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de diferite categorii, procesul de multiplicare este supus unei supravegheri distincte pentru fiecare categorie din partea Agenției.

24. Unitățile specializate se înscriu în Registrul agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea și/sau comercializarea semințelor, ținut de Agenție, în conformitate cu prevederile Legii nr. 68/2013.

25. Unitățile specializate trebuie să dispună de personal calificat, de instalații și încăperi specializate (frigidere, beciuri), echipamente și terenuri necesare realizării activității impuse de actele normative și în limitele atribuțiilor acordate prin înregistrare.

26. Activitatea unităților specializate se realizează sub controlul Agenției și cu acordul în scris al amelioratorului pe durata termenului de valabilitate al brevetului pentru soi sau clonă în conformitate cu Legea 39/2008.

27. Unitățile specializate vor ține evidența activităților de producere, prelucrare și comercializare, proveniența, lucrările și observațiile efectuate, schițele plantațiilor, dotarea tehnică, producția obținută și destinația acesteia, evidența

aparitiei organismelor daunatoare și a măsurilor pentru prevenirea sau combaterea acestora și vor perfecta, după caz, următoarele acte conform formelor elaborate și puse la dispoziție de către Agenție:

- 1) registrul plantației-mamă altoi și plantațiilor-mamă portaltoi;
- 2) registrul de pepinieră/școlii de vițe;
- 4) registrul de intrări-ieșiri a materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie;
- 5) actele de recunoaștere în plantațiile-mamă și școlile de vițe;
- 6) actele de efectuare a controlului fitosanitar, procesele-verbale de prelevare a probelor și actele privind testarea materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie;
- 7) declarațiile privind etichetarea materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie;
- 8) certificatele de valoare biologică, emise de către Agenție.

28. Declarațiile privind producerea materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie trebuie să fie prezentate Agenției în următorii termeni:

- 1) pentru butașii altoi pentru altoire – până la 1 martie;
- 2) pentru butașii portaltoi pentru altoire – până la 10 aprilie;
- 3) pentru vițe altoite – până la 15 iunie;
- 4) pentru vițe înrădăcinate – până la 1 iulie.

Capitolul VI. Controlul oficial

29. Controlul oficial se execută prin verificarea corespunderii calității tuturor categoriilor de materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie la cerințele prezentului Regulament în toate etapele procesului de producere, inclusiv, în plantațiile viticole destinate producerii de materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie și la comercializare, inclusiv export și import.

33. Autoritatea administrativ centrală cu funcții de executare a controlului oficial este Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

31. În sensul prezentului regulament controlul oficial cuprinde controlul fitosanitar, inspecția în câmp și controlul privind certificarea și comercializarea loturilor de materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie.

32. În cadrul prezentului Regulament Agenția poate autoriza o altă persoană juridică sau fizică pentru a efectua inspecțiile în câmp.

Capitolul VII. Controlul fitosanitar

33. Controlul fitosanitar se realizează, conform graficului elaborat de către Agenție, prin examinarea vizuală a plantațiilor și prin testare de laborator al eșantioanelor de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie conform cerințelor specificate în anexa nr. 1.

34. Pentru petrecerea controlului fitosanitar, unitățile specializate trebuie să pună la dispoziția inspectorilor Agenției toate datele, documentele și informațiile referitoare la materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de care dispune și să permită acestuia să facă investigațiile, pe care le consideră necesare, în conformitate cu cadrul normativ aferent.

35. Rezultatele controlului fitosanitar se înscriu în Registrul de stat fitosanitar cu întocmirea Actului privind controlul fitosanitar în două exemplare. Un exemplar se remite unității specializate.

36. Testarea anuală privind existența bolilor se face individual în cazul materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Inițial” și pe probe medii în cazul materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Baza”, „Certificat” și „Standard” conform prevederilor din secțiunea 8 anexa nr. 1.

37. Examinarea vizuală a plantațiilor-mamă portaltoi și altoi la prezența simptomelor ORNC-urilor se efectuează de către inspectorii Agenției și anume:

1) în faza de înflorire, în lunile mai și iunie – la simptomele bolilor virotice cum ar fi mozaicul venelor la vița de vie (Grapevine vein mosaic virus), Scurtnodarea viței de vie (Grapevine fanleaf virus) și mozaicul galben la vița de vie (Grapevine yellow mosaic virus);

2) în faza de coacere a strugurilor, în lunile septembrie și octombrie – la simptomele bolilor virotice cum ar fi răsucirea frunzelor (Grapevine leaf roll virus, GFLV) și marginea venelor (Grapevine vein banding virus), precum și boli de etiologie fitoplasmică precum îngălbenire aurie (Flavescence doree) și înnegrirea lemnului (Bois noir);

3) după căderea frunzelor, în lunile de toamnă – la simptomele bolilor virotice precum deformarea lăstarilor infectați cu virusul GFLV (Grapevine Fanleaf Virus), maturarea insuficientă a lăstarilor în cazul infecțiilor fitoplasmice, precum și apariția galelor cauzate de cancerul bacterian la vița de vie, provocat de *A. Vitis* (*Agrobacterium vitis*).

38. Examinarea vizuală a vițelor altoite în școlile de vițe se efectuează o singură dată la toți indicatorii prevăzuți de prezentul Regulament în perioada august-octombrie identificându-se plantele străine și plantele cu simptome ale ORNC-urilor.

39. În cazul, în care la controlul fitosanitar au fost depistate și marcate plante cu simptome specifice virusurilor, acestea se elimina și dacă se considera necesar se pot recolta probe individuale reprezentative, în scopul determinării virusului specific.

40. Dacă la controlul fitosanitar sunt identificate simptome ale cancerului bacterian, butucii afectați dar și butucii vecini acestora (câte unul din ambele părți) se marchează, iar ulterior se elimină prin defrișare. În cazul depistării:

1) în plantația-mamă de categoria „Inițial”, cel puțin, a unei plante cu simptome de cancer bacterian – plantația se respinge;

2) în plantația-mamă de categoria „Bază”, cel puțin, a unei plante cu simptome de cancer bacterian – plantația se declasează în plantație de categoria „Certificat”;

3) în plantația-mamă de categoria „Certificat”, în cazul afectării butucilor de cancer bacterian mai mult de 5% sau, atunci când cumulativ pe parcursul anilor, afectarea a constituit mai mult de 8% – plantația se respinge.

41. Butucii eliminați prin defrișare și materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie afectat de cancerul bacterian se distruge prin ardere.

42. Testările de laborator se fac la eșantioanele recoltate de inspectorii Agenției, de regula, în perioada optima din timpul vegetației, excluzând perioadele foarte călduroase, așa cum este prevăzut în secțiunea 2 din anexa nr. 1.

43. Eșantioanele de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie se trimit la un laborator de încercări, acreditate în modul stabilit și sunt supuse testării pentru ORNG, enumerate în secțiunile 6 și 7 din anexa nr. 1, indiferent de aspectul simptomatic al plantelor de la care au fost recoltate eșantioanele.

44. În cazul în care niciun laborator acreditat nu deține expertiza, echipamentele, infrastructura și personalul necesare în vederea efectuării testelor de laborator, Agenția poate solicita unui laborator specializat din cadrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării să efectueze aceste teste.

45. Suplimentar la prevederile din secțiunea 8 anexa nr. 1 la testarea eșantioanelor în laboratorul de încercări se aplică protocoalele Organizației Europene și Mediteraneene pentru Protecția Plantelor (în continuare – OEPP) sau alte protocoale care sunt recunoscute la nivel internațional. În cazul în care nu există astfel de protocoale, se aplică protocoalele relevante stabilite la nivel național.

46. Agenția și, după caz, unitățile specializate trimit eșantioanele către laboratorul acreditate și/sau către laboratorul specializat din cadrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării acceptate oficial de Agenție.

47. Metoda de testare aplicată eșantionului este indexarea pe plante-indicator. Pot fi aplicate și alte metode de testare în cazul în care, pe baza unor cercetări științifice evaluate *inter pares*, se demonstrează că acestea produc rezultate la fel de fiabile ca și indexarea pe plante-indicator.

48. Eșantionarea pentru testare se efectuează de către Agenție și, dacă este cazul, de unitatea specializată, cu întocmirea unui proces-verbal de prelevare a probelor pentru testarea la fiecare formă de virus, formă latentă de cancer bacterian și la bolile fitoplasmice.

Eșantioanele prelevate de către unitatea specializată se expediază către laborator în 48 de ore.

49. Testarea eșantioanelor se efectuează în decurs de cel mult 20 zile din data prelevării acestora, iar rezultatele testării se înscriu în Actul de testare pentru testarea la fiecare formă de virus și formă latentă de cancer bacterian și boală fitoplasmică.

50. În cazul obținerii unui rezultat pozitiv la prezența virusurilor în plantațiile-mamă supuse testării:

1) de categoria „Inițial” și „Bază”:

a) mai puțin de 10% - butucii cu simptome se elimină prin defrișare și se distrug prin ardere iar plantația-mamă este monitorizată de Agenție;

b) mai mult de 10% sau, cumulativ pe parcursul anilor, mai mult de 15% – plantația altoi se declasează de Agenție și este trecută în categoria de plantație viticolă destinată producerii strugurilor, iar plantația portaltoi se defrișează sau, prin altoirea pe loc, este trecută în categoria de plantație viticolă destinată producerii strugurilor.

2) de categoria „Certificat”:

a) mai puțin de 10% - butucii se elimină din plantație în timpul controlului fitosanitar;

b) mai mult de 10% - materialul de înmulțire de categoria „Certificat” se declasează de către Agenție și se trece în categoria „Standard”, destinată producerii de struguri.

51. În cazul obținerii unui rezultat pozitiv la prezența bolilor fitoplasmice în plantația-mamă de orice categorie:

1) mai puțin de 1% – butucii cu simptome se elimină prin defrișare și se distrug prin ardere iar plantația-mamă este monitorizată de Agenție;

2) mai mult de 1% – recoltarea, din plantația respectivă, a butașilor altoi și portaltoi pentru multiplicare este interzisă.

52. Afectarea cumulativă de viruși în materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de categoriile „Inițial”, „Bază” și „Certificat” nu trebuie să depășească 5%, iar în cel de categoria „Standard” afectarea cumulativă de virusuri nu trebuie să depășească 10%.

53. Nu se admite afectarea cu forma latentă a cancerului bacterian în toate categoriile de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie. La constatarea infectării lotului de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie cu infecția de cancer bacterian, acestea trebuie supuse tratamentului cu apă fierbinte și testate ulterior la prezența agrobacteriei *Rizobium vitis*.

54. Nu se admite afectarea cu boli fitoplasmice în toate categoriile de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie. La identificarea unei infecții fitoplasmice lotul de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie este supus tratamentului cu apă fierbinte și testat ulterior la prezența agentului patogen al bolii fitoplasmice.

55. La constatarea unui grad de afectare mai mare, decât cel specificat la pct. 55, 56 și 57 materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie se supune procedurii de purificare fitosanitară cu testarea repetată de către laborator și se declasează de către Agenție într-o categorie mai inferioară, cu condiția ca procentul de afectare să se încadreze în limitele stabilite de prezentul Regulament pentru categoria respectivă.

56. La depistarea ORNC-urilor și în scopul combaterii și neadmiterii răspândirii acestora materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie obligatoriu este tratat cu produse de uz fitosanitar permise de actele normative în domeniul fitosanitar și conform recomandărilor de utilizare a preparatelor respective.

57. Pentru prevenirea răspândirii ORNC-urilor, materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie înainte de altoire și materialul săditor înainte de comercializare face obiectul unui tratament cu apă fierbinte așa cum este prevăzut în secțiunea 8 din anexa nr. 1.

58. Examinarea probelor de sol, menționate la litera c) din pct. 18, se efectuează în decurs de cel mult 10 zile din ziua prelevării acestora prin metode aprobate de instituția științifică din domeniu. Rezultatele examinării se înscriu în Actul de examinare a probelor de sol la prezența nematozilor – vectori ai virusurilor viței-de-vie.

Capitolul VIII. Inspecția în câmp a materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie

59. Inspecția în câmp, așa cum este prevăzut în secțiunea 5 din anexa nr. 1, se efectuează pentru:

1) stabilirea provenienței și categoriei materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie:

a) proveniența materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie se stabilește în baza documentelor oficiale de calitate, a Registrului plantației-mamă sau a Registrului școlii de vițe, după caz, care trebuie completate la zi de către fiecare unitate specializată înregistrată pentru producerea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie;

b) fiecare parcelă trebuie să cuprindă materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de aceeași proveniență și va purta un număr de identitate propriu;

c) categoria materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie se stabilește de către inspectorul Agenției pe baza verificării actelor de proveniență, a trasabilității și a inspecțiilor efectuate în diferite faze ale producerii;

d) inspecția materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie din toate categoriile se face de Agenție în conformitate cu planurile de inspecție și control coordonate cu producătorul în baza „Declarația de multiplicare”.

2) determinarea autenticității și purității soiului, categoriei materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie:

a) autenticitatea și puritatea soiului sub raportul sortimental se stabilește prin examinarea oficială în câmp a caracterelor morfologice și a însușirilor fiziologice conform descrierii soiului, tipului sau clonei, conform specificului din anexa nr. 6. În plantațiile-mamă producătoare de coarde de soiuri roditoare se au în vedere și caracteristicile strugurilor care, în plantațiile de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie „Inițial”, „Baza” sau „Certificat” pot fi lăsați special pentru aceste determinări, fără a fi considerat un obiectiv pentru producție;

b) categoria materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie va fi aceeași pe toată perioada de existența a plantației-mamă, dacă cerințele de puritate și stare de sănătate corespund categoriei;

c) pentru vițele altoite, categoria se stabilește în conformitate cu prevederile pct. 19;

d) în timpul inspecției în câmp inspectorul Agenției întocmește Act de efectuare a recunoașterii în plantațiile-mamă altoi/portaltoi, școala de vițe cu înregistrarea rezultatelor examinărilor și a eventualelor măsuri de remediere necesare. Un exemplar rămâne la unitatea specializată sub semnătura;

e) inspectorul eliberează, în urma inspecțiilor în câmp, actele oficiale de inspecție în câmp, în care consemnează decizia de admitere, admitere sub rezerva (cu termen de remediere) sau respingere a materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie în cauza, după care producătorul poate trece la recoltarea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie cu respectarea identității acestuia, pe loturi, iar pentru materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de categoria „Inițial” indicat la pct. 23, sbp. 1) litera a), amelioratorul eliberează Act de efectuare a recunoașterii soiului sau clonei.

3) controlul aplicării lucrărilor specifice în culturile de producere a materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie (în dependență de categoria acestuia):

a) modul de întreținere a solului, care trebuie să fie în permanență afânat, fără buruieni și liber de nematozi vectori ai virusurilor;

b) protecția fitosanitara privind aplicarea tratamentelor pentru a se preveni sau combate organismele dăunătoare care afectează calitatea materialului de înmulțire;

c) efectuarea lucrărilor în verde, la timp și în mod corespunzător;
d) efectuarea lucrărilor de recunoaștere a purității soiului;
e) marcarea vitelor cu simptome ale organismelor dăunătoare care afectează calitatea materialului viticol sau a celor de carantina sau a vitelor cu o dezvoltare necorespunzătoare și consemnarea acestora de către inspectorul Agenției în Registrul plantației-mamă sau în Registrului școlii de vițe, urmate de următoarele măsuri:

- plantele cu simptome ale organismelor dăunătoare se elimină din plantațiile-mamă și din școlile de vite și se distrug, cu excepția celor care pot fi tratate;

- dacă este cazul, recoltarea de probe pentru efectuarea unor testări prin sondaj pentru verificarea stării sanitare la plantele cu simptome, la plante din zonele învecinate sau a întregii culturi;

- plantele cu o dezvoltare necorespunzătoare din plantațiile-mamă se vor recolta în prima fază și materialul viticol obținut se va distruge.

4) condiții generale de declasare sau respingere în câmp:

a) plantațiile-mamă și material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie rezultat din acestea, precum și materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie din școlile de vița supuse controlului, care nu îndeplinesc condițiile tehnice pentru categoria stabilită la înființare, dar care îndeplinesc condițiile pentru o categorie inferioară, se declasează trecându-se la această categorie mai inferioară;

b) se resping plantațiile-mamă și materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie rezultat din acestea, precum și materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie din școlile de vițe care:

- sunt afectate de organisme dăunătoare de carantina sau nu au fost luate măsurile oficiale pentru îndeplinirea condițiilor pentru celelalte organisme dăunătoare prezentate în anexa nr. 1;

- sunt grav afectate de calamități și dau părți de plante de calitate necorespunzătoare;

- nu au acte oficiale de proveniență sau de testare la organismele dăunătoare prevăzute de prezentul Regulament;

- nu sunt îndeplinite prevederile prezentului regulament;

c) distrugerea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie respins sau modul de utilizare al materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie respins trebuie consemnată într-un act de formă liberă, iar o copie prezentată Agenției. Distrugerea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie din motivele prevăzute de prezentul Regulament stau la baza justificării trecerii la pierderi a cheltuielilor suportate de către unitatea specializată.

60. Condițiile minime pentru efectuarea inspecțiilor sunt prevăzute în anexa nr. 7. Dacă, în rezultatul controlului inspectorul Agenției a constatat că materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie nu întrunește condițiile prevăzute, acesta anunță imediat unitatea specializată în scris.

61. Dacă unitatea specializată nu este de acord cu decizia luată de către inspectorul Agenției, acesta poate cere inspecția repetată în maxim 7 zile lucrătoare de la data primirii deciziei inspectorului.

62. Conducerea Agenției decide, în maxim 5 zile lucrătoare de când a fost primită cererea agentului economic, despre efectuarea sau motivarea respingerii

inspecției repetate. După efectuarea inspecției repetate, Agenția va trimite agentului economic actul întocmit în urma inspecției repetate.

Capitolul IX. Controlul, certificarea și comercializarea

63. Controlul și certificarea loturilor de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie în vederea respectării condițiilor prevăzute în anexele nr. 3, nr. 4 și nr. 5 se efectuează de către Agenție.

64. Materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie care a fost admis la certificare în rezultatul efectuării inspecției în câmp, se recoltează, se supune sortării și ambalării, conform condițiilor prevăzute în anexele nr. 3 și nr. 4. Acesta trebuie să fie sănătos, viabil, bine dezvoltat și maturat.

65. Un lot de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie se constituie din același soi sau clonă, combinație altoi/portaltoi având aceeași proveniență și cu același număr de identitate al parcelei.

66. Materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie care corespunde prevederilor prezentului Regulament, poate fi etichetat și sigilat, conform prevederilor din anexa nr. 5

67. Materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie destinat comercializării, la solicitare, se examinează de către inspectorul Agenției, privind corespunderea cu indicii de calitate, conform cerințelor din anexele nr. 3, nr. 4 și nr. 5, cu întocmirea Raportului de analiză.

68. Inspectorul Agenției verifică corectitudinea acțiunilor prevăzute în pct. 72 și eliberează, la solicitare, certificatul de valoare biologică.

69. Atunci când materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie nu corespunde prevederilor prezentului Regulament și a prevederilor în vigoare privind carantina fitosanitară, inspectorul Agenției respinge certificarea și comercializarea acestuia. Dacă nu mai pot fi luate alte măsuri prin care materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie să satisfacă cerințele necesare certificării acesta se distruge.

Capitolul X. Marcarea

70. Ambalajele și pachetele sau legăturile trebuie să fie prevăzute cu o etichetă rezistentă la rupere, umiditate, intemperii, imprimată cu caractere de neșters în limba română cu mențiunile și conform cerințelor prevăzute în anexa nr.5.

71. Eticheta va fi fixată în mod nedetașabil la exteriorul ambalajului, sau pachetului, sau legăturii de materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie, astfel încât orice deteriorare sau rupere să poată fi recunoscută.

72. În baza Declarației privind etichetarea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie, înainte de întocmirea Raportului de analiză, inspectorul Agenției generează și atribuie numerele și seria etichetelor pentru materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie supus certificării.

73. Etichetele sunt imprimate respectându-se intervalul și numărul de serie atribuit de către inspectorul Agenției, cheltuielile fiind suportate de către depunătorul Declarației privind etichetarea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie.

74. Eticheta este colorată după cum urmează:

- 1) materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie categoria „Inițial” – albă cu o linie violetă pe diagonală;
- 2) materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie categoria „Bază” – albă;
- 3) materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie categoria „Certificat” – albastră;
- 4) materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie categoria „Standard” – galbenă închis (portocalie).

75. Agenția poate permite pentru unitățile specializate din Republica Moldova comercializarea a mai multor ambalaje, sau pachete, sau legături de material de înmulțire vegetativă a viței-de-vie cu aceeași proveniență și aceleași caracteristici prin utilizarea unei singure etichete cu specificările din anexa nr. 5.

76. În cazul specificat la pct. 75 ambalajele sau legăturile trebuie să fie legate între ele, astfel încât la separarea lor, legătura să fie deteriorată și imposibil de refăcut. Fixarea etichetei trebuie să fie asigurată de această legătură. Nu se admite o nouă închidere (sigilare).

77. Eticheta, specificată la punctul 74 poate să includă și date despre starea fitosanitară a materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie. Cu toate acestea, toată informația aplicată pe etichetă și cea conținută în actul de efectuare a controlului fitosanitar trebuie să fie echivalente.

78. Numerele de etichete atribuite se înregistrează de către Agenție în registrul de evidență a etichetelor.

79. În registrul, indicat la pct. 78, se înscrie, dar nu limitat următoarea informație: denumirea unității specializate, denumirea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie, soiul și clona, culoarea etichetelor, seria și numărul de ordine (intervalul de la ... până la ...).

80. Darea de seamă despre folosirea etichetelor de către unitățile specializate se prezintă anual către Agenție:

- 1) pentru părți ale plantei de viță de vie – până la 30 aprilie;
- 2) pentru vițele altoite – până la 1 iunie;
- 3) pentru vițele înrădăcinate – până la 1 august.

Etichetele trebuie păstrate de beneficiarul materialului de înmulțire vegetativă a viței de vie cel puțin un an și să le țină disponibile pentru Agenție.

Capitolul XI. Comercializarea

81. Identitatea, autenticitatea și calitatea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie trebuie menținută din momentul recoltării sau detașării de pe planta-mamă până la livrarea către consumatorul final prin controale oficiale în timpul comercializării, cel puțin, prin luarea de probe pentru verificarea respectării prezentului Regulament.

82. Comercializarea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie se efectuează în loturi omogene ambalat în legături, sau în pachete, sau în ambalaje închise astfel încât să nu poată fi deschise fără a nu deteriora sistemul de închidere și/sau eticheta. Ambalarea se efectuează în condițiile din anexa nr. 4.

83. La comercializare ambalajul nu trebuie să prezinte urme de intervenție.

84. Prin derogare de la pct. 82, în temeiul condițiilor specifice menționate la anexa nr. 4 materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie poate fi

comercializat și la bucată fiind însoțit doar de eticheta care va include și date despre starea fitosanitară a acestuia.

85. La comercializarea cu amănuntul nu se permite desfacerea pachetelor sau legăturilor sigilate, decât dacă fiecare component al pachetului sau legăturii este prevăzut cu eticheta individuală prevăzută.

86. Comercializarea materialului de înmulțire vegetativă a viței-de-vie cu simptome de boală (organisme dăunătoare) este interzisă.

Capitolul XII. Producerea prin tehnici de înmulțire „in vitro”

87. Materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de categoria „Inițial” produs prin tehnicile de înmulțire „in vitro” se exceptează de la obligația îndeplinirii condițiilor prevăzute în anexele nr. 3 și nr. 4 cu condiția îndeplinirii următoarelor prevederi:

1) plante de viță-de-vie obținute prin cultura „in vitro”:

a) plante neaclimatizate – minibutași înrădăcinați proveniți din maxim patru subculturi, livrabile în vase cu mediu agarizat;

b) plante aclimatizate – vițe înrădăcinate provenite din cultură „in vitro” aclimatizate în ghivece nutritive, având lăstarul verde de minim 15 cm;

2) plante de viță-de-vie înrădăcinate obținute din sera nucleu izolator în ghivece nutritive:

a) butași înrădăcinați proveniți din lăstari verzi – pot fi livrați (comercializați) numai după lemnificarea butașului înrădăcinat care are un lăstar verde de minim 20 cm;

b) butași lemnificați înrădăcinați de un internod:

- butași lemnificați înrădăcinați de un nod cu mugur viabil și un internod – dimensiuni minime: internodul de 10 cm lungime și 4 mm măsurat pe diametrul mare iar lăstarul verde de minim 20 cm,

- butași lemnificați de un internod cu nod bazal și un mugur viabil – dimensiuni minime: internodul de 10 cm lungime și 4 mm măsurat pe diametrul mare iar lăstarul verde de minim 20 cm;

3) plante de viță-de-vie obținute în cartonaje sau pungi:

a) vitele înrădăcinate vor avea dimensiunile prevăzute în anexa nr. 3 cu precizarea că pot fi comercializate și cu lăstari verzi având lungimea minimă de 25 cm;

b) vițele altoite vor avea dimensiunile prevăzute în anexa nr. 3, cu precizarea că pot fi comercializate și cu lăstari verzi având lungimea minima de 25 cm.

88. Materialul de înmulțire vegetativă a viței-de-vie de categoria „Inițial” produs prin tehnicile de înmulțire „in vitro” poate fi comercializat și în alte condiții prevăzute în mod expres în contractul de vânzare-cumpărare.

Condiții referitoare la cultură

Secțiunea 1: Identitate, puritate și condiții culturale

1. Cultura (vița de vie) trebuie să aibă identitatea și puritatea cu privire la soi și, după caz, clonă.

2. Starea culturii și starea de dezvoltare a culturii trebuie să permită controale suficiente ale identității și purității culturii din punctul de vedere al soiurilor și, dacă este necesar, al clonelor, precum și ale stării sale de sănătate.

Secțiunea 2: Cerințe fitosanitare aplicabile plantațiilor-mamă de viță-de-vie destinate producerii tuturor categoriilor de material de înmulțire și pepinierelor viticole (școlilor de vițe) din toate categoriile

1. Prezenta secțiune se aplică plantațiilor mamă de viță-de-vie destinate producerii tuturor categoriilor de material de înmulțire, precum și pepinierelor viticole din toate categoriile.

2. În urma unei inspecții vizuale, plantațiile mamă de viță-de-vie și pepinierele viticole sunt declarate libere de organisme dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină (ORNC) enumerate în secțiunile 6 și 7, în ceea ce privește genul sau specia în cauză.

Plantațiile-mamă de viță-de-vie și pepinierele viticole sunt supuse eșantionării și testării pentru identificarea ORNC-urilor enumerate în secțiunea 7, în ceea ce privește genul sau specia în cauză. În cazul în care există îndoieli cu privire la prezența ORNC-urilor enumerate în secțiunile 6 și 7, în ceea ce privește genul sau specia în cauză, plantațiile mamă de viță-de-vie și pepinierele viticole sunt eșantionate și testate.

3. Inspecția vizuală și, dacă este cazul, eșantionarea și testarea plantațiilor-mamă de viță-de-vie și a pepinierelor viticole în cauză se efectuează în conformitate cu secțiunea 8.

4. Conform prevederilor de la pct. 2, eșantionarea și testarea se efectuează în perioada cea mai potrivită a anului, ținându-se cont de condițiile climatice și de condițiile de cultivare a viței-de-vie, dar și de biologia ORNC-urilor relevante pentru vița-de-vie respectivă.

Pentru eșantionare și testare se aplică procedurile relevante stabilite la nivel național sau pot fi aplicate protocoalele recunoscute ale statelor membre ale Uniunii Europene care au fost adoptate de autoritatea administrativă centrală responsabilă de efectuarea controlului.

Eșantionarea și testarea butucilor din plantațiile-mamă destinate producției de material de înmulțire „Inițial”, se efectuează prin indexarea biologică a plantelor-indicator pentru a evalua prezența virusurilor, a virozilor, a bolilor asemănătoare virozelor și a fitoplasmelor, sau alte protocoale echivalente recunoscute la nivel național și internațional.

Secțiunea 3: Cerințe privind solul și condiții de producție aplicabile plantațiilor mamă de viță-de-vie destinate producerii tuturor categoriilor de material de înmulțire, precum și pepinierelor viticole (școlilor de vițe) din toate categoriile de material de înmulțire

1. Vițele din plantațiile-mamă de viță-de-vie și din pepinierele viticole pot fi plantate doar în sol sau, după caz, în ghivece cu substraturi de cultură libere de orice organisme dăunătoare care pot găzdui virusurile enumerate în secțiunea 7. Statutul de „liber” de astfel de organisme dăunătoare se stabilește prin eșantionare și testare.

Eșantionarea și testarea se efectuează ținându-se cont de condițiile climatice și de biologia organismelor dăunătoare care pot găzdui virusurile enumerate în secțiunea 7.

2. Eșantionarea și testarea nu se efectuează atunci când Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor concluzionează, pe baza unei inspecții oficiale, că solul este liber de organisme dăunătoare care pot găzdui virusurile enumerate în secțiunea 7.

Eșantionarea și testarea nu se efectuează în cazul în care vițele nu au fost cultivate în solul de producție timp de cel puțin cinci ani și în cazul în care nu există nicio îndoială cu privire la absența în sol a organismelor dăunătoare care pot găzdui virusurile enumerate în secțiunea 7.

3. În ceea ce privește eșantionarea și testarea, se aplică protocoalele naționale sau cele internaționale recunoscute la nivel național.

Secțiunea 4: Cerințe privind situl (locul) de producție sau zona

1. Plantațiile-mamă de viță-de-vie și pepinierele viticole se stabilesc în condiții corespunzătoare pentru a preveni orice risc de contaminare cu organisme dăunătoare care ar putea găzdui virusurile enumerate în secțiunea 7.

2. Pepinierele viticole (școlile de vițe) nu se amplasează într-o plantație viticolă sau într-o plantație-mamă de viță-de-vie. Distanța minimă față de o plantație viticolă sau față de o plantație-mamă de viță-de-vie trebuie să fie de trei metri.

3. Pe lângă cerințele fitosanitare, cerințele privind solul și condițiile de producție din secțiunile 2 și 3, materialul de înmulțire este produs în conformitate cu cerințele referitoare la situl de producție, astfel cum se prevede în secțiunea 8, pentru a limita prezența organismelor dăunătoare enumerate în secțiunea respectivă.

Secțiunea 5: Inspecții oficiale

1. Inspecțiile oficiale anuale în câmp atestă că materialul de înmulțire produs în plantațiile-mamă de viță-de-vie și în pepinierele viticole (școlile de vițe) sunt conforme cu cerințele de la secțiunile 2 – 4.

2. Aceste inspecții oficiale se efectuează de inspectorii autorizați (responsabili) ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în conformitate cu secțiunea 8.

3. În cazul apariției unor litigii care pot fi soluționate fără a se aduce prejudicii calității materialului de înmulțire, se efectuează inspecții oficiale suplimentare în câmp.

Secțiunea 6: Lista ORNC-urilor a căror prezență trebuie stabilită printr-o inspecție vizuală și, în caz de îndoieli, prin eșantionare și testare, în conformitate cu secțiunea 2 punctul 2

Genul sau specia materialelor de înmulțire a viței de vie, altele decât semințele	ORNC-uri
	Insecte și acarieni
<i>Vitis vinifera</i> L. nealtoită	Filoxera (<i>Viteus vitifoliae</i> Fitch [VITEVI])
<i>Vitis</i> L., alta decât <i>Vitis vinifera</i> L. nealtoită	Filoxera (<i>Viteus vitifoliae</i> Fitch [VITEVI])
	Bacterii
<i>Vitis</i> L.	Cancer bacterian (<i>Rizobium vitis</i>)
<i>Vitis</i> L.	Necroza bacteriană (<i>Xylophilus ampelinus</i> Willems et al. [XANTAM])
	Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
<i>Vitis</i> L.	Lemnul negru - <i>Bois Noir</i> (<i>Candidatus Phytoplasma solani</i> Quaglino et al. [PHYPSO])
<i>Vitis</i> L.	Îngălbenirea aurie - <i>Flavescence doree</i> (<i>Candidatus Phytoplasma solani</i> Quaglino et al. [PHYPSO])

Secțiunea 7: Lista ORNC-urilor a căror prezență trebuie stabilită printr-o inspecție vizuală și, în cazuri speciale, prin eșantionare și testare, în conformitate cu secțiunea 2 punctul 2 și cu secțiunea 8

Genul sau specia	ORNC-uri
	Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
Materiale de înmulțire a <i>Vitis</i> L., altele decât semințele	Mozaicul de Arabis (<i>Arabis mosaic virus</i> [ARMV]) Scurtnodarea (<i>Grapevine fanleaf virus</i> [GFLV]) Răsucurea frunzelor 1 (<i>Grapevine leafroll associated virus 1</i> [GLRAV1]) Răsucurea frunzelor 3 (<i>Grapevine leafroll associated virus 3</i> [GLRAV3])
	Virusuri, viroizi, boli asemănătoare virozelor și fitoplasme
Portaltoaie de <i>Vitis</i> spp. și hibridii acestora, cu excepția <i>Vitis vinifera</i> L.	Mozaicul de Arabis (<i>Arabis mosaic virus</i> [ARMV]) Scurtnodarea (<i>Grapevine fanleaf virus</i> [GFLV]) Răsucurea frunzelor 1 (<i>Grapevine leafroll associated virus 1</i> [GLRAV1]) Răsucurea frunzelor 3 (<i>Grapevine leafroll associated virus 3</i> [GLRAV3]) Marmorarea frunzelor (<i>Grapevine fleck virus</i> [GFKV])

Secțiunea 8: Cerințe privind măsurile pentru plantațiile mamă de *Vitis L.* și, după caz, pepinierele viticole în funcție de categorie, în conformitate cu secțiunea 2 punctul 2

Vitis L.

1. Material de înmulțire „Inițial”, „Bază” și „Certificat”

Inspecții vizuale

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor efectuează inspecții vizuale asupra plantațiilor mamă de viță-de-vie și asupra pepinierele viticole (școlile de vițe) cel puțin o dată pentru fiecare perioadă de vegetație pentru toate ORNC-urile enumerate în secțiunile 6 și 7.

2. Material „Inițial”

Eșantionare și testare:

Toate plantele (vițele) din plantațiile-mamă de viță-de-vie destinate producției de material de înmulțire inițial sunt eșantionate și testate în ceea ce privește prezența *Arabis mosaic virus*, *Grapevine fanleaf virus*, *Grapevine Leafroll-associated Virus 1* și *Grapevine Leafroll-associated Virus 3*. Eșantionarea și testarea respective se repetă ulterior la intervale de cinci ani.

Pe lângă eșantionarea și testarea virusurilor menționate la primul alineat, plantațiile-mamă de viță-de-vie destinate producției de budași portaltoi sunt eșantionate și testate o singură dată în ceea ce privește prezența *Grapevine fleck virus*.

Rezultatele eșantionării și ale testării sunt disponibile înainte de acceptarea plantațiilor mamă de viță-de-vie în cauză.

3. Material „Bază”

Eșantionare și testare:

Toate plantele (vițele) din plantațiile-mamă de viță-de-vie destinate producției de material de înmulțire „Bază” sunt eșantionate și testate în ceea ce privește prezența *Arabis mosaic virus*, *Grapevine fanleaf virus*, *Grapevine Leafroll-associated Virus 1* și *Grapevine Leafroll-associated Virus 3*.

Plantațiile-mamă de viță-de-vie sunt eșantionate și testate pentru prima dată la vârsta de șase ani și, ulterior, la intervale de șase ani.

Rezultatele eșantionării și testării sunt disponibile înainte de acceptarea plantațiilor-mamă de viță-de-vie în cauză.

4. Material „Certificat”

Eșantionare și testare:

O parte reprezentativă a plantelor (vițelor) dintr-o plantație-mamă de viță-de-vie destinată producției de material „Certificat” este eșantionată și testată în ceea ce privește prezența *Arabis mosaic virus*, *Grapevine fanleaf virus*, *Grapevine Leafroll-associated Virus 1* și *Grapevine Leafroll-associated Virus 3*.

Plantațiile-mamă de viță-de-vie sunt eșantionate și testate pentru prima dată la vârsta de zece ani și, ulterior, la intervale de zece ani.

Rezultatele eșantionării și testării sunt disponibile înainte de acceptarea pepinierele-mamă în cauză.

5. Material de înmulțire „Inițial”, „Bază” și „Certificat”

Cerințe privind situl de producție, în funcție de ORNC-urile în cauză:

1) *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.

a) vițele sunt produse ca fiind libere de Bois noir/Flavescence doree (*Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.); sau

b) nu s-au observat simptome de Bois noir/Flavescence doree (*Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.) pe vițele din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație; sau

c) în cazul depistării prezenței Bois noir/Flavescence doree (*Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.):

- toate plantele (vițele) din plantațiile-mamă de viță-de-vie destinate producției de material de înmulțire „Inițial” și „Bază” care au prezentat simptome de Bois noir/Flavescence doree (*Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.) se defrișează; și

- toate plantele (vițele) din plantațiile-mamă de viță-de-vie destinate producției de material „Certificat” care prezintă simptome de Bois noir/Flavescence doree (*Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.) trebuie să fie cel puțin excluse de la înmulțire; și

- în cazul în care materialul destinat comercializării prezintă simptome de Bois noir/Flavescence doree (*Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.), întregul lot din materialul respectiv face obiectul unui tratament cu apă fierbinte sau al unui alt tratament adecvat în conformitate cu protocoalele recunoscute la nivel național și internațional pentru a se asigura absența Bois noir/Flavescence doree (*Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.)

2) *Xylophilus ampelinus* Willems et al.

a) vițele sunt produse ca fiind libere de Necroza bacteriană (*Xylophilus ampelinus* Willems et al.); sau

b) nu s-au observat simptome de Necroza bacteriană (*Xylophilus ampelinus* Willems et al.) pe vițele din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație; sau

c) în cazul în care s-a atestat prezența Necroza bacteriană (*Xylophilus ampelinus* Willems et al.):

- toate vițele din plantațiile-mamă de viță-de-vie destinate producției de material „Inițial”, „Bază” și „Certificat”, care prezintă simptome de Necroza bacteriană (*Xylophilus ampelinus* Willems et al.) au fost defrișate și se iau măsuri de igienă adecvate, și

- vițele din situl de producție care prezintă simptome de Necroza bacteriană (*Xylophilus ampelinus* Willems et al.) sunt tratate cu un bactericid după tăiere pentru a se asigura absența Necroza bacteriană (*Xylophilus ampelinus* Willems et al.); și

- în cazul în care materialul de înmulțire destinat comercializării prezintă simptome de Necroza bacteriană (*Xylophilus ampelinus* Willems et al.), întregul lot din materialul respectiv face obiectul unui tratament cu apă fierbinte sau al unui alt tratament adecvat în conformitate cu protocoalele recunoscute la nivel național și internațional pentru a se asigura absența Necroza bacteriană (*Xylophilus ampelinus* Willems et al.).

3) *Arabis mosaic virus*, *Grapevine fanleaf virus*, *Grapevine Leafroll-associated Virus 1* și *Grapevine Leafroll-associated Virus 3*

a) următoarele condiții sunt îndeplinite în ceea ce privește *Arabis mosaic virus*, *Grapevine fanleaf virus*, *Grapevine Leafroll-associated Virus 1* și a *Grapevine Leafroll-associated Virus 3*:

- nu s-au observat simptome cauzate de virusurile respective pe vițele din plantațiile-mamă de viță-de-vie destinate producției de material de înmulțire inițial și de material de înmulțire bază; și

- s-au observat simptome cauzate de virusurile respective pe cel mult 5 % din vițele din plantațiile mamă de viță-de-vie destinate producției de material certificat, iar aceste vițe au fost defrișate și distruse; sau

b) toate plantele (vițele) din plantațiile-mamă de viță-de-vie destinate producției de material de înmulțire „Inițial”, precum și materialul de înmulțire „Inițial” sunt întreținute în spații cu protecție contra insectelor pentru a se asigura absența *Grapevine Leafroll-associated Virus 1* și a *Grapevine Leafroll-associated Virus 3*.

4) *Viteus vitifoliae* Fitch

a) vițele sunt produse ca fiind libere de *Viteus vitifoliae* Fitch, sau

b) vițele sunt altoite pe portaltoi rezistent la *Viteus vitifoliae* Fitch, sau

- toate plantele (vițele) din plantațiile-mamă de viță-de-vie destinate producției de material de înmulțire „Inițial”, precum și tot materialul de înmulțire „Inițiale” sunt întreținute în spații cu protecție contra insectelor și nu s-au observat simptome de *Viteus vitifoliae* Fitch pe vițele respective în cursul ultimei perioade complete de vegetație; și

- în cazul în care materialul de înmulțire destinat comercializării prezintă simptome de *Viteus vitifoliae* Fitch, întregul lot din materialul respectiv face obiectul fumigației, al unui tratament cu apă fierbinte sau al unui alt tratament adecvat în conformitate cu protocoalele recunoscute la nivel național și internațional pentru a se asigura absența *Viteus vitifoliae* Fitch.

6. Material „Standard”

Inspecții vizuale:

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor efectuează inspecții vizuale asupra plantațiilor mamă de viță-de-vie ori asupra pepinierelor viticole (școlilor de vițe) cel puțin o dată pentru fiecare perioadă de vegetație pentru toate ORNC-urile enumerate în secțiunile 6 și 7.

Cerințe privind situl de producție, în funcție de ORNC-ul (-urile) în cauză:

1) *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.

a) vițele sunt produse ca fiind libere de *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.; sau

b) nu s-au observat simptome de *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al. pe vițele din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație;

c) sau

- toate plantele (vițele) din plantațiile-mamă de viță-de-vie destinate producției de material „Standard” care prezintă simptome de *Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al. au fost cel puțin excluse de la înmulțire; și

- în cazul în care materialul de înmulțire destinat comercializării prezintă simptome de *Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al.*, întregul lot din materialul respectiv face obiectul unui tratament cu apă fierbinte sau al unui alt tratament adecvat în conformitate cu protocoalele recunoscute la nivel național și internațional pentru a se asigura absența *Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al.*

2) *Xylophilus ampelinus* Willems et al.

a) vițele sunt produse ca fiind libere de *Xylophilus ampelinus* Willems et al.; sau

b) nu s-au observat simptome de *Xylophilus ampelinus* Willems et al. pe vițele din situl de producție în cursul ultimei perioade complete de vegetație; sau

c) în cazul în care s-a atestat prezența *Xylophilus ampelinus* Willems et al.:

- toate plantele (vițele) din plantațiile-mamă de viță-de-vie destinate producției de material standard care prezintă simptome de *Xylophilus ampelinus* Willems et al. au fost defrișate și se iau măsuri de igienă adecvate; și

- plantele (vițele) din situl de producție care prezintă simptome de *Xylophilus ampelinus* Willems et al. sunt tratate cu un bactericid după tăiere pentru a se asigura absența *Xylophilus ampelinus* Willems et al.; și

- în cazul în care materialul de înmulțire destinat comercializării prezintă simptome de *Xylophilus ampelinus* Willems et al., întregul lot din materialul respectiv face obiectul unui tratament cu apă fierbinte sau al unui alt tratament adecvat în conformitate cu protocoalele recunoscute la nivel național și internațional pentru a se asigura absența *Xylophilus ampelinus* Willems et al.

3) *Arabis mosaic virus*, *Grapevine fanleaf virus*, *Grapevine Leafroll-associated Virus 1* și *Grapevine Leafroll-associated Virus 3*

În cazul în care s-au observat simptome cauzate de toate virusurile (*Arabis mosaic virus*, *Grapevine fanleaf virus*, *Grapevine Leafroll-associated Virus 1* și *Grapevine Leafroll-associated Virus 3*) pe cel mult 10 % din plantele (vițele) din plantațiile-mamă de viță-de-vie destinate producției de material „Standard”, atunci vițele respective se elimină de la înmulțire.

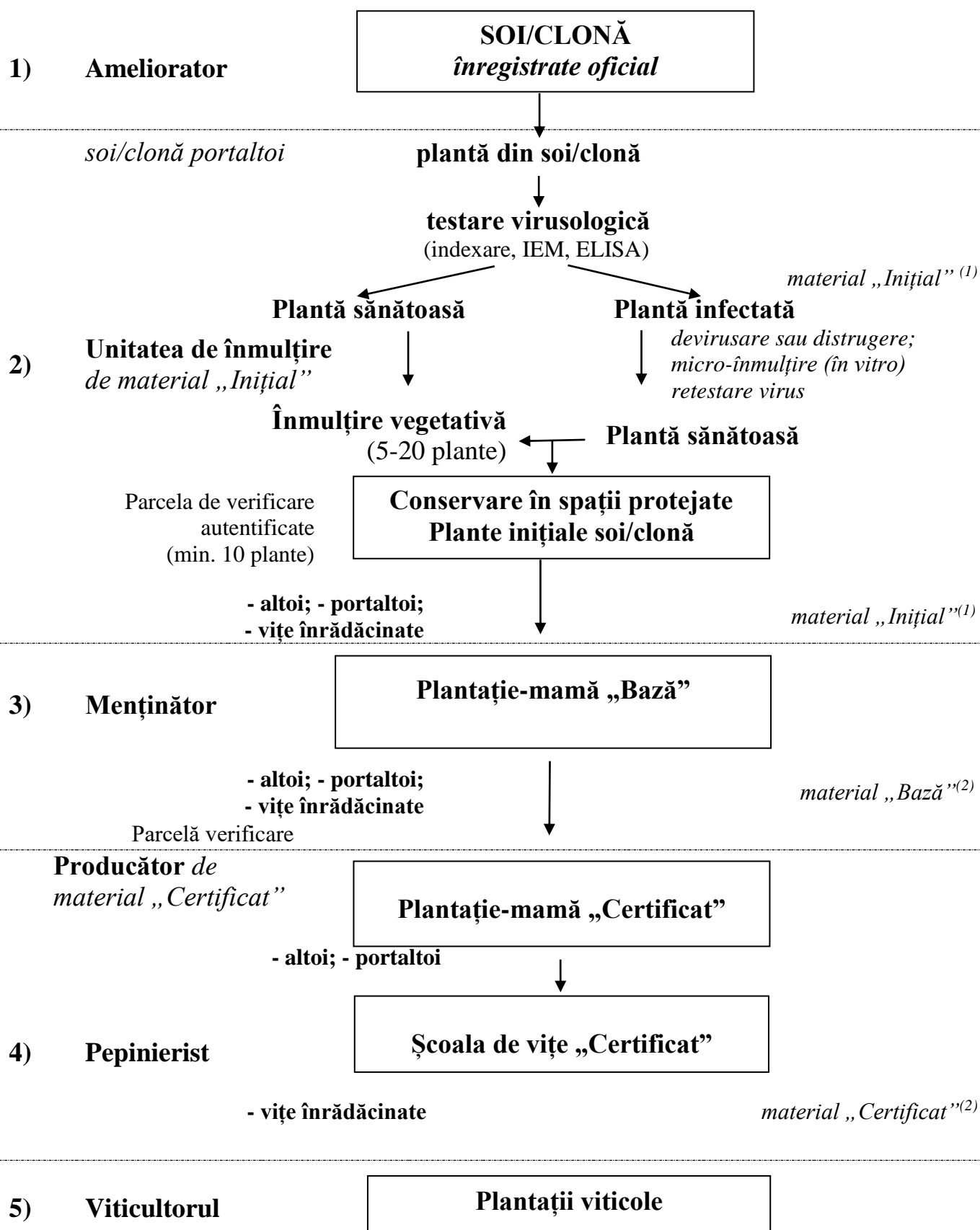
4) *Viteus vitifoliae* Fitch

a) vițele sunt produse ca fiind libere de *Viteus vitifoliae* Fitch, sau

b) vițele sunt altoite pe portaltoi rezistent la *Viteus vitifoliae* Fitch, sau:

c) în cazul în care materialul de înmulțire destinat comercializării prezintă semne sau simptome de *Viteus vitifoliae* Fitch, întregul lot din materialul respectiv face obiectul fumigației, al unui tratament cu apă fierbinte sau al unui alt tratament adecvat în conformitate cu protocoalele recunoscute la nivel național și internațional pentru a se asigura absența *Viteus vitifoliae* Fitch.

Schema producerii materialului viticol de categoria „Certificat”

Notă la anexa nr. 2: ⁽¹⁾ – schema metru ameliorator/menținător, producător material „Inițial”

⁽²⁾ – schema pentru producerea materialului „Bază” și „Certificat”

Condiții privind materialul de înmulțire și săditor viticol

1. Condiții generale

1) Materialul de înmulțire trebuie să posede identitatea și puritatea soiului și, după caz, puritatea clonei. Este admisă o toleranță de 1 % la comercializarea materialului de înmulțire „Standard”.

2) Materialul de înmulțire trebuie să aibă puritatea tehnică de minimum 96%.

Se consideră impurități tehnice următoarele:

a) materialul de înmulțire deshidratat total sau parțial, chiar dacă după deshidratare a fost înmuiat în apă;

b) materialul de înmulțire cu leziuni, contorsionat sau deteriorat, îndeosebi cel vătămat de grindină sau ger, strivit sau fisurat;

c) materialul nu îndeplinește cerințele de la punctul 3 din prezenta anexă.

3) Curpenul trebuie să fi atins o stare de maturare suficientă a lemnului.

4) Materialul de înmulțire trebuie să fie liber de orice organisme dăunătoare care reduc utilitatea și calitatea acestuia.

Materialul de înmulțire destinat exportului pe piața Uniunii Europene respectă, de asemenea, cerințele privind organismele dăunătoare de carantină pentru Uniune și organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate ale uniunii.

2. Condiții speciale

Vițe altoite

Vițele altoite constituite dintr-o combinație de material de înmulțire (butași portaltoi și altoi) din aceeași categorie biologică se află în categoria corespunzătoare materialului de înmulțire.

Vițele altoite constituite dintr-o combinație de diferite categorii de material de înmulțire se clasifică la subcategoria inferioară a elementelor din care se compune.

3. Calibrare

1) *Butașii portaltoi și altoi pentru altoire, butașii pentru înrădăcinare*

a) Diametrul - acesta se referă la diametrul cel mai mare al secțiunii (nu se aplică butașilor erbacei):

butași portaltoi și butași altoi:

diametrul la vârf este cuprins între 6,5-12 mm;

diametru maxim la bază este de 15 mm, cu excepția butașilor altoi utilizați pentru altoire *in situ* (altoirea pe loc);

butașii pentru înrădăcinare (altoi și portaltoi):

diametrul minim la vârf este de 3,5 mm.

2) *Vițe înrădăcinate*

a) Diametrul - măsurat la mijlocul internodului situat sub punctul de inserție al lăstarului superior –i pe axul mare, trebuie să fie cel puțin egal cu 5 mm.

Acest standard nu se aplică la vițelor înrădăcinate derivate din material de înmulțire erbaceu.

b) Lungimea - distanța de la punctul inferior de inserție a rădăcinilor la baza lăstarului superior trebuie să fie de, cel puțin:

30 cm pentru vițele portaltoi înrădăcinate destinate pentru altoire;

20 cm pentru alte vițe înrădăcinate.

Acest standard nu este aplicabil butașilor înrădăcinați derivați din material de înmulțire erbaceu.

c) Rădăcinile - fiecare plantă trebuie să aibă minim trei rădăcini bine dezvoltate și bine repartizat– radial. Cu toate acestea, soiul 420 A poate avea numai două rădăcini bine dezvoltate, cu condiția ca ele să fie dispuse pe părți opuse.

d) Talonajul - trebuie să fie făcut la o distanță suficientă sub diafragmă, în așa fel încât să nu o deterioreze, dar nu mai mult de un cm sub ea.

3) Vițe altoite

a) Lungimea – lungimea tulpinii subterane trebuie să fie de cel puțin 35 cm.

Acest standard nu este aplicabil vițelor altoite derivate din material de înmulțire erbaceu.

b) Rădăcinile - fiecare plantă trebuie să aibă minim trei rădăcini bine dezvoltate și bine repartizat– radial. Totuși soiul 420 A poate avea numai două rădăcini bine dezvoltate, cu condiția ca ele să fie pe părți opuse.

c) Sudura - fiecare plantă trebuie să aibă o sudură adecvată, uniformă și solidă.

d) Talonajul - trebuie să fie făcut la o distanță suficientă sub diafragmă în așa fel încât să nu o deterioreze, dar nu mai mult de un cm sub ea.

*Anexa nr. 4
la Regulamentul privind producerea, controlul calității,
certificarea și comercializarea materialului
de înmulțire vegetativă a viței-de-vie*

Ambalarea

1. Conținutul ambalajelor sau a legăturilor/pachetelor

1. Tipul	2. Număr de bucăți	3. Cantitate maximă
1. Vițe altoite	25, 50, 100 sau multiplu de 100	500
2. Vițe înrădăcinate	50, 100 sau multiplu de 100	500
3. Butași (coarde) altoi		
- cu cel puțin 5 ochi utilizabili	100 sau 200	200
- cu un ochi utilizabil	500 sau multiplu de 500	5 000
4. Butași portaltoi pentru altoire	100 sau multiplu de 100	1 000
5. Butași pepinieră sau butași pentru înrădăcinare (altoi și portaltoi)	100 sau multiplu de 100	500

2. Condiții speciale

1) *Cantități mici*: când este necesar, mărimea (numărul de bucăți) ambalajelor și legăturilor/pachetelor din toate tipurile și categoriile de material, menționate în coloana 1 din tabel poate fi mai mică decât cantitățile minime indicate în coloana 2.

2) *Plante de viță cu rădăcini într-un substrat oarecare, în ghivece, lăzi sau cutii*: numărul de bucăți și cantitatea maximă nu se aplică.

*Anexa nr. 5
la Regulamentul privind producerea, controlul calității,
certificarea și comercializarea materialului
de înmulțire vegetativă a viței-de-vie*

Marcarea

1. Eticheta

1) Informații cerute (obligatorii)

- a) normele Republicii Moldova (actul normativ pentru produs);
- b) țara de producție;
- c) Agenția națională pentru Siguranța Alimentelor;
- d) numele și adresa persoanei responsabile de sigilarea ambalajului sau numărul de identificare al acesteia;
- e) specia;
- f) tipul materialului;
- g) categoria biologică;
- h) soiul și, după caz, clona. Pentru vițele altoite, aceste indicații se aplică pentru portaltoi și pentru altoi;
- i) numărul de referință al lotului;
- j) cantitatea;
- k) lungimea - numai pentru butași portaltoi pentru altoire și se raportează la lungimea minimă a butașilor din respectivul lot;
- l) campania agricolă (anul producerii).

2) Cerințe minime

Eticheta trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) să fie imprimată cu caractere de neșters;
- b) să fie aplicată într-un loc la vedere în așa fel încât să fie ușor vizibilă;
- c) informațiile prevăzute la punctul 1, subpunct 1) nu trebuie să fie în niciun fel ascunse, neclare sau întrerupte prin alte indicații sau imagini;
- d) informații prevăzute la punctul 1, subpunct 1) vor apărea în același câmp vizual.

3) Derogare cu privire la ambalajele sau legăturile și pachetele mici destinate consumatorului final

- a) Mai mult decât o bucată

Eticheta conține mențiunea obligatorie de la litera j): Numărul exact de bucăți pe ambalaj sau legătură sau pachet.

- b) Numai o bucată

Nu se cere următoarea informație prevăzute la pct. 1, sbp. 1): tipul materialului; categoria biologică; numărul de referință al lotului; cantitatea;

lungimea pentru butași portaltoi pentru altoire: campania agricolă (anul producerii).

4) Derogare cu privire la vișele în ghivece, lăzi sau cutii

În cazul vișelor cu rădăcinile într-un substrat oarecare în ghivece, lăzi sau cutii, atunci când ambalajele acestui material nu pot îndeplini cerințele pentru sigilare (inclusiv etichetarea) din cauza compoziției lor:

a) materialul de înmulțire trebuie să fie ținut în loturi separate, corect identificate pe soiuri și, după caz, pe clone și pe număr de bucăți;

b) eticheta oficială nu este obligatorie;

c) materialul de înmulțire trebuie să fie însoțit de documentul însoțitor prevăzut la punctul 2.

2. Documentul însoțitor

1) Condiții care trebuie îndeplinite

Documentul de însoțire trebuie:

a) să fie întocmit în cel puțin două exemplare (pentru expeditor și pentru destinatar);

b) să însoțească (exemplarul destinatarului) transportul de la locul expeditorului la locul de destinație;

c) să includă toate informațiile stabilite la subpunctul 2) de mai jos în ceea ce privește loturile individuale ale transportului;

d) să fie păstrat cel puțin un an și să fie pus la dispoziția autorității oficiale de control.

2) Lista informațiilor care trebuie incluse

a) normele Republicii Moldova (actul normativ pentru produs);

b) țara de producție;

c) autoritatea pentru certificare sau control sau inițialele acesteia;

d) numărul de ordine;

e) numele expeditorului (adresa, numărul de înregistrare);

f) numele destinatarului și adresa.

g) specia

h) tipul (tipurile) de material

i) categoria (categoriile) biologică

j) soiul (soiurile) și, după caz, clona (clonele). Pentru vișele altoite, aceste indicații se aplică pentru portaltoi și pentru altoi;

k) numărul de bucăți în lot;

l) numărul total de loturi;

m) data livrării.

Caracteristici luate în considerare la examinarea distinctivității, stabilității și omogenității

1. Caracteristici morfologice

1) În mugurire pe coarda erbacee în creștere având o lungime între 10 și 20 cm (lăstar tânăr):

- a) formă;
- b) culoare (de la desfacerea mugurilor pentru a permite observarea antocianelor);
- c) pilozitate (pubescentă).

2) Coardă erbacee în faza înfloritului:

- a) secțiune transversală (formă și contur);
- b) pilozitate.

3) Coardă lemnoasă (curpen):

- a) suprafața;
- b) merital (internoduri).

4) Distribuirea cârceilor (modul de amplasare a cârceilor pe nodurile lăstarului).

5) Frunze tinere din partea de sus a coardei erbacee în creștere având o lungime între 10 și 30 cm (primele trei frunze separate de în mugurire și socotite ca începând de la acest punct):

- a) culoare;
- b) pilozitate.

6) Frunzele adulte (situat pe nodurile 8-11):

- a) fotografie;
- b) desen sau imprimare directă la scară;
- c) formă generală;
- d) numărul de lobi foliari;
- e) sinus pețiolar;
- f) profunzimea sinusului lateral superior și inferior;
- g) pilozitatea suprafeței inferioare;
- h) suprafața superioară;
- i) dinți (zimți) laterali.

7) Floarea:

sexualitatea aparentă.

8) Ciorchinele (strugurele) la maturitate industrială (pentru soiurile de struguri pentru vin și soiurile de struguri de masă):

- a) fotografie (la scară) ;
- b) formă;
- c) mărime;
- d) peduncul (lungime);
- e) greutate medie în grame;

- f) desciorchinare;
- g) compactitatea ciorchinului.

9) Bacă (bobiță) la maturitate industrială (pentru soiurile de struguri pentru vin și soiurile de struguri de masă):

- a) fotografie (la scară);
- b) formă;
- c) mărime cu indicarea greutateii medii;
- d) culoare;
- e) coajă (pieliță) – soiuri de struguri pentru masă;
- f) numărul de semințe – soiuri de struguri pentru masă;
- g) miez (pulpă);
- h) suc;
- i) savoare (aromă).

10) Sămânță (pentru soiurile de struguri pentru vin și soiurile de struguri de masă):

fotografie (la scară) a ambelor fețe și a profilului.

2. Caracteristici fiziologice

1) Fenomene vegetative

a) constatarea datelor fenologice (datele fenologice sunt constatate în comparație cu soiurile martor):

soiuri de struguri albi pentru vin - Fetească albă;

soiuri de struguri negri pentru vin - Fetească neagră;

soiuri de struguri pentru masă - Victoria, Moldova.

b) Data înmuguriri:

data la care jumătate din ochii de iarnă a unu– butuc de viță-de-vie, tăiat normal, s-au dezbugurit, fiind vizibil conul de creștere al lăstarului tânăr în raport cu soiul martor.

c) Data înflorii depline:

data la care la un anumit număr de plante jumătate din flori sunt deschise în comparație cu soiurile martor.

d) Data maturității industriale (pentru soiurile de struguri pentru vin și soiurile de struguri de masă):

data la care strugurii de la plantele (butucii) de evidentă au atins maturarea în raport cu soiul martor, fiind constatate perioada de maturare, randamentul strugurilor exprimat în kilograme la hectar și concentrația în masă a zaharurilor și concentrația în masă a acizilor pentru suc.

2) Caracteristicile culturii (agrobiologice)

a) vigoare

b) mod de comportare (poziția primului mugur fructifer)

c) producție:

regularitate;

randament;

anomalii.

d) rezistență și sensibilitate:

în condiții nefavorabile;

la organisme dăunătoare;

o eventuală sensibilitate la spargerea bacei.

- e) mod de comportare în timpul înmulțirii vegetative:
altoire;
înmulțire prin butași.

3) Utilizare

- a) pentru struguri pentru vin;
b) pentru struguri pentru masă;
c) ca portaltoi;
d) pentru utilizări industriale.

*Anexa nr. 7
la Regulamentul privind producerea, controlul calității,
certificarea și comercializarea materialului
de înmulțire vegetativă a viței-de-vie*

Condiții minime pentru efectuarea inspecțiilor

1. Date ecologice

Loc:

categoriile de teren – teren plan, pantă, platou.

2) Condiții geografice:

- a) longitudine;
b) latitudine;
c) altitudine;
d) expunere și înclinare;
e) condiții climaterice – suma temperaturilor active și precipitațiilor;
f) tipul de sol – principalele tipuri și substraturi de sol.

2. Modalități tehnice

1) Pentru soiurile de struguri pentru vin și pentru masă:

- a) 24 de plante (butuci) pe mai mulți portaltoi diferiți, dacă este posibil;
b) cel puțin trei ani de producție;
c) cel puțin două locuri cu condiții ecologice diferite;
d) repunerea (afinitatea) la altoi trebuie examinată cel puțin pe trei soiuri de portaltoi.

2) Pentru soiurile de portaltoi

- a) cinci butași cu cel puțin două forme de comportare;
b) cinci ani de la plantare;
c) trei locuri cu condiții ecologice diferite;
d) repunerea la altoi trebuie examinată cel puțin pe trei soiuri de altoi.